

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Kamu alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi kapsamında gerçekleştirilen pazarlık usulü ihalelerin yıllar itibarıyla tutarının olağanüstü biçimde arttığı görülmektedir. Kamu izleme raporlarında yer alan verilere göre 2018 yılında 21/b usulü alım tutarı 29 milyar 45 milyon 591 bin TL olup bunun 23 milyar 620 milyon 398 bin TL'si yapım işlerinden oluşmuştur. 2019 yılında toplam tutar 23 milyar 173 milyon 947 bin TL, bunun 16 milyar 651 milyon 125 bin TL'si yapım işidir. 2020 yılında toplam tutar 34 milyar 187 milyon 258 bin TL, bunun 24 milyar 141 milyon 234 bin TL'si yapım işidir. 2021 yılında toplam tutar 62 milyar 344 milyon 763 bin TL, bunun 49 milyar 373 milyon 589 bin TL'si yapım işidir. 2022 yılında toplam tutar 168 milyar 963 milyon 9 bin TL, bunun 141 milyar 355 milyon 77 bin TL'si yapım işidir. 2023 yılında toplam tutar 562 milyar 136 milyon 854 bin TL, bunun 518 milyar 89 milyon 824 bin TL'si yapım işidir. 2024 yılında toplam tutar 729 milyar 94 milyon 747 bin TL, bunun 678 milyar 838 milyon 898 bin TL'si yapım işidir. 2025 yılının ilk altı ayında ise toplam 21/b alım tutarı 529 milyar 564 milyon 568 bin TL'ye, bunun yapım işi kısmı 494 milyar 719 milyon 449 bin TL'ye ulaşmıştır.

Bu veriler, istisnai olması gereken pazarlık usulünün kamu alımlarında belirleyici ve yaygın bir yöntem haline geldiğini göstermektedir. Özellikle yapım işlerinin toplam içindeki payının çok yüksek seviyelere çıkması, rekabet, şeffaflık ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı bakımından ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi sonrasında ihale süreçlerinde şeffaflık, hesap verebilirlik ve Meclis denetimi bakımından ortaya çıkan yapısal değişimlerin kamu mali yönetimine etkilerinin incelenmesi, kamu zararına yol açabilecek uygulamaların tespiti, rekabetçi ihale yöntemlerinin güçlendirilmesi ve bütçe hakkının etkin kullanımının sağlanması açısından kapsamlı bir araştırma yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenlerle, kamu alımlarında 21/b pazarlık usulünün kullanımındaki artışın sebeplerinin, sonuçlarının ve kamu mali yönetimine etkilerinin araştırılarak gerekli yasal ve idari tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması arz ve teklif edilmektedir. 24.02.2026



**Mehmet Emin EKMEK**

**Mersin Milletvekili**

**Grup Başkanı**

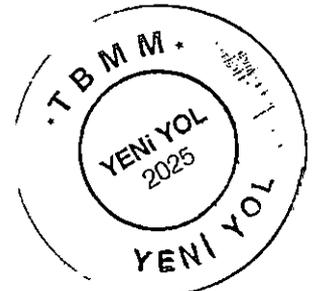
## GEREKÇE

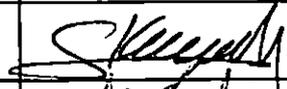
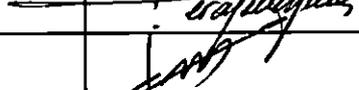
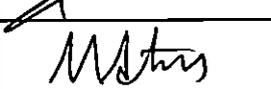
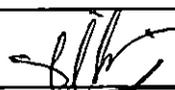
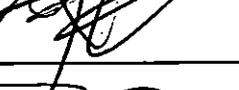
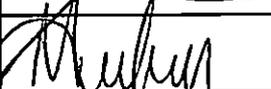
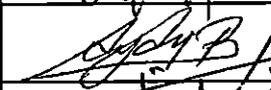
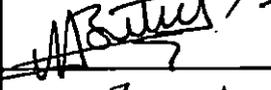
Kamu kaynaklarının etkili, verimli ve şeffaf biçimde kullanılması demokratik hukuk devletinin temel gereklerinden biridir. Kamu alımlarında rekabetin sağlanması, fırsat eşitliğinin korunması ve kamu zararının önlenmesi amacıyla ihale süreçlerinin açık ve denetlenebilir olması büyük önem taşımaktadır. Ancak son yıllarda kamu alımlarında istisnai nitelikte olması gereken pazarlık usulünün giderek yaygınlaştığı, özellikle yapım işlerinde bu yöntemin belirleyici hale geldiği görülmektedir.

2018 yılından 2025 yılının ilk yarısına kadar geçen süreçte 21/b usulüyle gerçekleştirilen alımların tutarında çok yüksek oranlı artışlar yaşanmış; bu artışın büyük ölçüde yapım işlerinden kaynaklandığı anlaşılmıştır. Söz konusu gelişme, kamu ihalelerinde rekabetçi yöntemlerin geri planda kaldığı, sınırlı katılımı gerçekleştirilen süreçlerin yaygınlaştığı ve kamu kaynaklarının kullanımında şeffaflık ile hesap verebilirlik ilkelerinin zayıfladığı yönündeki kaygıları güçlendirmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçiş sonrasında kamu yönetiminde karar alma süreçlerinin merkezileşmesi, denge ve denetim mekanizmalarının etkinliğinin azalmasına ilişkin tartışmalarla birlikte değerlendirildiğinde; ihale süreçlerinde istisnai yöntemlerin artışı yalnızca teknik bir kamu ihale sorunu değil, aynı zamanda bütçe hakkı, Meclis denetimi ve mali saydamlık açısından da yapısal bir mesele niteliği taşımaktadır.

Bu nedenle kamu alımlarında 21/b usulünün kullanımındaki hızlı artışın nedenlerinin, kamu maliyesine etkilerinin, rekabet ve şeffaflık ilkeleri bakımından ortaya çıkardığı sonuçların ve mevcut idari-hukuki çerçevenin yeterliliğinin bütün yönleriyle incelenmesi gerekmektedir. Yapılacak kapsamlı bir Meclis araştırması, kamu kaynaklarının korunmasına, ihale süreçlerinde güvenin yeniden tesis edilmesine ve demokratik denetim mekanizmalarının güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır.



MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SILKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
MEHMET EMİN EKMEN	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	

